

Sygnatura akt II Ca 1569/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 21 lipca 2014 r.

Sąd Okręgowy w Krakowie Wydział II Cywilny-Odwoławczy

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Barbara Baran
-----------------	-------------------

po rozpoznaniu w dniu 21 lipca 2014 r. w Krakowie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa Miasta S. W.

przeciwko K. N.

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanej

od wyroku Sądu Rejonowego w Wieliczce z dnia 21 marca 2014 r.

sygnatura akt I C 332/13

1. oddała apelację;
2. zasądza od pozwanej K. N. na rzecz strony powodowej kwotę 60 zł (sześćdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów postępowania odwoławczego;
3. przyznaje od Skarbu Państwa - Sądu Rejonowego w Wieliczce radcy prawnemu E. Ż. - kuratorowi dla nieznannej z miejsca pobytu pozwanej - kwotę 73,80 zł (siedemdziesiąt trzy zł 80/100) brutto tytułem wynagrodzenia za czynności w postępowaniu odwoławczym;
4. nakazuje ściągnąć od pozwanej K. N. na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Wieliczce kwotę 103,80 zł (sto trzy zł 80/100) tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych i wydatków.

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem Sąd Rejonowy w Wieliczce zasądził od pozwanej K. N. na rzecz powoda Miasta S. W. – Zarządu (...) kwotę 183,60 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 2 listopada 2011 r. do dnia zapłaty. Zasądził także od pozwanej na rzecz powoda 90 zł tytułem zwrotu kosztów procesu i nie obciążył pozwanej kosztami sądowymi a nadto zasądził od Skarbu Państwa na rzecz kuratora pozwanej wynagrodzenie i zwrot kosztów przejazdu . Sąd ustalił, że pozwana korzystała w dniu 17 października 2011 r. z komunikacji miejskiej w W. i nie miała ważnego biletu. W tym dniu kontroler biletów wystawił pozwanej wezwanie do zapłaty przedmiotowej kwoty w terminie 14 dni. Pozwana tej kwoty nie uiściła. Sąd stwierdził, że istnieje podstawa do zasądzenia dochodzonej kwoty na podstawie art. 33a ust. 3 ustawy Prawo przewozowe, skoro wystawiono jej wezwanie do zapłaty z terminem do uiszczenia kwoty. Roszczenie nie jest przedawnione, bowiem wezwanie do zapłaty miało miejsce w dniu 17 października 2011 r. a pozew wniesiono

w dniu 15 października 2012 r. Koszty zasądzone na podstawie art. 98 k.p.c., sąd stwierdził także, że nie obciąża pozwanej kosztami sądowymi.

Apelację od powyższego wyroku w zakresie punktów 1 i 2 wniosła pozwana (reprezentowana przez kuratora dla nieznanego z miejsca pobytu). Apelująca zarzuciła błąd w ustaleniach faktycznych przez przyjęcie, że pozwana korzystała z komunikacji miejskiej nie mając ważnego biletu, oraz że kontroler wystawił jej wezwanie do zapłaty należności w terminie 14 dni, co ma znaczenie zasadności żądania i dla biegu odsetek. Zarzuciła także niezastosowanie art. 102 k.p.c. w sytuacji, gdy nie wiadomo, gdzie przebywa pozwana oraz naruszenie prawa materialnego poprzez nieprawidłowe zastosowanie art. 33a ust. 3 i art. 75 ust. 1 i 2 ustawy Prawo przewozowe w zw. z art. 481 § 1 k.c. Apelująca domagała się zmiany wyroku i oddalenia powództwa wraz z obciążeniem powoda kosztami procesu lub zmiany wyroku w zakresie początkowej daty naliczania odsetek i nieobciążania pozwanej kosztami na podstawie art. 102 k.p.c.

W odpowiedzi na apelację strona powodowa wniosła o oddalenie apelacji i zasądzenie na jej rzecz kosztów postępowania odwoławczego.

Sąd Okręgowy przyjął za własne ustalenia faktyczne poczynione przez sąd I instancji i dzieląc dokonaną ocenę dowodów, zważył, co następuje:

Apelacja pozwanej jest bezzasadna.

W niniejszej sprawie stan faktyczny został ustalony na podstawie dokumentu, którego istnienie ani treść nie była przez pozwaną kwestionowana – podnoszono jedynie, że do pozwu dołączono „jedynie” ten dokument. Dokumentem tym jest wezwanie do zapłaty. Nie można zapominać, że umowa przejazdu środkami komunikacji miejskiej należy do umów adhezyjnych, a zatem w tym wypadku samo wejście do pojazdu i rozpoczęcie podróży lub wejście do strefy biletowanej jest nawiązaniem umowy. Wbrew twierdzeniom wyrażanym w odpowiedzi na pozew w treści wezwania do zapłaty z dnia 17 października 2011 r. znajdują się wszystkie istotne informacje, pozwalające na ustalenie, iż pozwana w tym dniu przebywała w strefie biletowej metra bez ważnego biletu. Wezwanie wskazuje wysokość kwoty, jaką pozwana winna uiścić, znajduje się także na nim podpis pozwanej, potwierdzający zapoznanie się przez nią z treścią wezwania (okoliczności tej także nie kwestionowano). Powołanie się w apelacji na naruszenie art. 33a ust. 3 Prawa przewozowego jest w okolicznościach niniejszej sprawy zupełnie chybione. Wezwanie, wystawione przez kontrolera to takie wezwanie, o jakim mowa w art. 33a, zawierające także pouczenie w przedmiocie terminu, w jakim opłata podwyższona winna być zapłacona. Nawet zresztą, gdyby pouczenia pozwanej nie doręczono, strona powodowa mogłaby żądać odsetek od daty wskazanej w pozwie, bowiem pozwana winna uiścić stosowną opłatę (w tym wypadku podwyższoną) równocześnie ze skorzystaniem ze świadczeń strony powodowej, a zatem wcześniej, niż wskazana w pozwie data. Tymczasem strona powodowa żąda ich dopiero od dnia 2 listopada 2011 r. Zarzut naruszenia art. 75 prawa przewozowego w zw. z 481 § 1 k.c. jest zatem bezzasadny.

Co do zarzutu niezastosowania art. 102 k.p.c. nie można zgodzić się z poglądem apelującej, że przepis ten winien co do zasady znaleźć zastosowanie w sytuacji, w której miejsce pobytu poznanej nie jest znane. Ustalenie, czy w okolicznościach konkretnej sprawy zachodzą "wypadki szczególnie uzasadnione", ustawodawca pozostawia swobodnej ocenie sądu, a sposób korzystania z art. 102 k.p.c. jest uprawnieniem jurysdykcyjnym sądu orzekającego i to do jego oceny należy przesądzenie, czy wystąpił szczególnie uzasadniony wypadek, który uzasadnia odstępianie od generalnej zasady (art. 98 § 1 k.p.c.) obciążenia kosztami procesu strony przegrywającej spór. Sąd I instancji zasądził całość poniesionych przez stronę powodową kosztów procesu na jej rzecz (opłata sądowa i koszty pełnomocnika), stosując w tym względzie art. 98 k.p.c. - i jest to rozstrzygnięcie słuszne, zgodne z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu. Rację ma apelująca jedynie o tyle, że uzasadniając rozstrzygnięcie zawarte w punkcie 4, dotyczące także kosztów sądowych w postaci wydatków, sąd odwołał się do treści art. 113 ust. 1 i art. 102 k.p.c., co stwarza wrażenie, że odmiennie potraktowano koszty sądowe w postaci opłat poniesionych przez powoda, a inaczej wspomniane wydatki. Trzeba jednak zauważyć, że przepis art. 113 u.k.s.c. zajmuje się wyłącznie nieuiszczonymi kosztami sądowymi, stwarzając różnorakie udogodnienia dla ich ściągnięcia w chwili finalizowania sprawy. Nie zawsze jednak ściągnięcie

kosztów będzie możliwe i poniesie je wówczas definitywnie Skarb Państwa. W sytuacji zatem, gdy miejsce pobytu pozwanej nie jest znane, taka decyzja sądu w odniesieniu do tej części kosztów sądowych jest racjonalna.

Z tych względów na podstawie art. 385 k.p.c. orzeczono jak w sentencji. O kosztach procesu orzeczono na podstawie art. 98 k.p.c., nie znajdując podstaw do zastosowania w postępowaniu odwoławczym, zainicjowanym przez pozwaną podstaw do stosowania art. 102 k.p.c. Przyznanie wynagrodzenia na rzecz kuratora dla nieznanej z miejsca pobytu pozwanej nastąpiło na podstawie rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 13 listopada 2013 r. w sprawie określenia wysokości wynagrodzenia i zwrotu wydatków poniesionych przez kuratorów ustanowionych dla strony w sprawie cywilnej a także rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu.